

http://theatreviewer.blogspot.gr/2016/12/blog-post_62.html

ΣΚΗΝΟΒΑΣΙΕΣ -- Κριτική θεάτρου: Μια ζωή θέατρο

Γράφει ο **Κορνήλιος Ρουσάκης**

"**Μια ζωή θέατρο**" του Ντέιβιντ Μάμετ, σε σκηνοθεσία Γλυκερίας Καλαϊτζή, στο Θέατρο T (Θεσσαλονίκη)

Ο **Ντέιβιντ Μάμετ**, με το γραμμένο το 1977 έργο του "Μια ζωή θέατρο", στρέφει —με έντονη αυτοαναφορική διάθεση— το συγγραφικό του βλέμμα στον μαγικό κόσμο των θεατρικών παρασκηνίων και στη γοητεία που ασκεί ο κόσμος αυτός στο θεατρικό κοινό. Έργα που στηρίζονται δραματουργικά στην τεχνική του "Θεάτρου μέσα στο Θέατρο" υπάρχουν αρκετά: η δημοφιλέστατη ξέφρενη φάρσα του Μάικλ Φρέιν "Το σώσε" (Noises off), το "Play On" του Ρικ Άμποττ, με την αστυνομική υποπλοκή του, τα έργα "Πανικός στα παρασκήνια" του Κέν Λούντβιχ και "Play That Goes Wrong". Το έργο του Μάμετ ακολουθεί έναν κοινό θεματικό άξονα με τα προαναφερθέντα έργα, έχοντας όμως μια αισθητή διαφοροποίηση: την ιδιαίτερη δυναμική της γλώσσας, όπως αυτή εκδηλώνεται μέσα από μια εμφατική ενασχόληση με την αναζήτηση ύφους. Και σε αυτό το έργο του Μάμετ κυριαρχεί η εκμηδένιση του διαχωρισμού ανάμεσα στο σοβαρό και στο γελοίο. Οι δύο χαρακτήρες το έργου, ένας βετεράνος κι ένας νεαρός ηθοποιός, ακροβατούν στο τεντωμένο σκοινί που τους οδηγεί —μέσα από διαρκείς επαναλαμβανόμενες υφολογικές λούπες— από την φαρσική εξωστρέφεια που προκύπτει από τα απρόοπτα της θεατρικής διαδικασίας, στις πικρές διαπιστώσεις για τη μελαγχολία που φέρει ο εφήμερος χαρακτήρας της τέχνης του θεάτρου. Όλα αυτά μέσα από έναν σχεδόν αποσπασματικό πνευματώδη λόγο που στηρίζεται στη γρήγορη εναλλαγή της ατάκας και στην μερική επαναληπτικότητα των διαλόγων.

Η μετάφραση του Στάθη Μαυρόπουλου αναδεικνύει όλες τις συγγραφικές υφολογικές ιδιαιτερότητες με εντυπωσιακή επάρκεια, παρέχοντας ένα κείμενο προσιτό και χυμώδες και η σκηνοθετική προσέγγιση της Γλυκερίας Καλαϊτζή δημιουργεί μια παράσταση με ευδιάκριτη την (ακραία) ρυθμική ακρίβεια που απαιτεί η κωμωδία, που φωτίζει και αναδεικνύει σκηνικά τα πάμπολλα φαρσικά-κωμικά στοιχεία του έργου και τη διαφορούμενη διάσταση της γλώσσας του Μάμετ. Οι σπαρταριστές σκηνές του "Θεάτρου μέσα στο Θέατρο" τοποθετούνται στο πίσω μέρος του σκηνικού χώρου (που ενίσχυσαν με θεατρικά σκηνικά αντικείμενα η Μαρία Καραδελόγλου και η Όλγα Χατζηιακώβου, δημιουργώντας έναν πληθωρικό θεατρικό κόσμο που ενισχύει το βάθος της θεατρικής σκηνής) και στο προσκήνιο —που οριοθετείται από δύο καθρέφτες καμαρινίων— εκτυλίσσονται οι σκηνές του παρασκηνίου. Η ενδιαφέρουσα σκηνική μετατόπιση φέρνει σε πρώτο πλάνο, λίγα μέτρα μακριά από τους θεατές, τις σκηνές που αποτελούν το "μεδούλι" του θεάτρου· γλυκόπικρες σκηνές που αποτυπώνουν τους ανταγωνισμούς και της απογοητεύσεις, τη ζήλια και τη μοναξιά, τις αγωνίες και τα ατυχήματα της τελευταίας στιγμής, τη στάση απέναντι στη θεατρική κριτική, τη ματαιοδοξία και το εφήμερο της θεατρικής τέχνης. Όλα εκείνα τα στοιχεία που ενισχύουν την

έλξη και αναζωπυρώνουν την περιέργεια του κοινού για τα θεατρικά παρασκήνια, που εμποτίζουν με λίγη χρυσόσκονη τον σκληρό κόσμο του θεάτρου, με μαγεία τον ρεαλισμό. Αυτή η περιέργεια ικανοποιείται στο έπακρο στα 80 λεπτά της παράστασης, μέσα από ένα θέαμα πολυσύνθετο, που με την ιδιαίτερη συνδρομή των μουσικών επιλογών και το εντυπωσιακό virtual οπτικό περιβάλλον του Δημήτρη Ζάχου, οδηγεί σ' ένα γοητευτικό ταξίδι στην "κουζίνα" του θεάτρου.

Η παράσταση ευτυχεί να διαθέτει δύο ηθοποιούς που "πατούν" στέρεα στη σκηνή, διατρέχοντάς την υπερκινητικά, αποφεύγοντας ερμηνευτικές κακοτοπιές, κινούμενοι σ' ένα διαρκές "πάρε δώσε" που απογειώνεται στις απολαυστικά καλοπαιγμένες αστείες σκηνές του "Θεάτρου μέσα στο Θέατρο". Ξεχωρίζω τη σκηνή-τσεχωφική παρωδία, με το ανοιχτό παράθυρο και τη σκηνή των δύο ναυαγών.

Ο Στάθης Μαυρόπουλος, στον ρόλο του βετεράνου ηθοποιού, δημιουργεί ένα καλοδουλεμένο υποκριτικό κράμα κωμικής εξωστρέφειας —έντονα επιτηδευμένης και σπαρταριστής στις σκηνές-παρωδία— και υπαινικτικότητας και αφαίρεσης. Ο ηθοποιός αποτυπώνει ανάγλυφα τα περάσματα από τους κώδικες της κωμωδίας στη σοβαρότητα που κουβαλούν οι αναφορές στην εφήμερη διάσταση του θεάτρου. Η σύντομη εικόνα, η φορτισμένη στιγμή που ο Στάθης Μαυρόπουλος, με εμφανή αυτοαναφορική διάθεση, "βγαίνει από τον ρόλο" και σε απόσταση αναπνοής από τους θεατές, εκθέτει αντικείμενα και μνήμες από την δική του, την προσωπική του "ζωή στο θέατρο", αναδεικνύει με τον πιο δυνατό τρόπο τη συμπόρευση των μαγικών και ρεαλιστικών στοιχείων της παράστασης. Αυτή η σύντομη συνδιαλλαγή, το στιγμιαίο συγκινητικό μοίρασμα των κοινών θεατρικών αναμνήσεων ηθοποιού και θεατών, φέρνει στο προσκήνιο την ικανότητα που έχει το θεατρικό γεγονός να μετατραπεί σε ισχυρό φορτίο μνήμης και αποδυναμώνει (έστω για λίγο) το αποδεδειγμένο εφήμερο μέγεθος του θεάτρου.

Ο Πέτρος Μαλιάρης —που για πρώτη φορά είδα στο θέατρο— μου έφερε στο μυαλό κωμικούς παλαιάς κοπής, που κέντριζαν την προσοχή του κοινού και κέρδιζαν το γέλιο του, άμα τη εμφανίσει, χωρίς την παραμικρή σύσπαση του προσώπου τους. Μέσα από εξαιρετικά έντονες —κινησιολογικά κι εκφραστικά— κωμικές εξάρσεις, ξεδιπλώνει όλη την υπονομευτική (και αυτο-υπονομευτική) σαρκαστική και παιγνιώδη διάθεση του Μάμετ απέναντι στους ηθοποιούς.

- See more at: http://theatreviewer.blogspot.gr/2016/12/blog-post_62.html#sthash.CfwMNEkU.dpuf